

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 634/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om försiktighetsåtgärder med tanke på sexualbrottslingar som kommit till Finland från utlandet eller personer som senare begått sexualbrott i Finland

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 634/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Laura Huhtasaari /sannf:

Är den person som i januari 2019 i Helsingfors dömdes för åtta sexualbrott samma person som i januari 2018 i Norge dömdes för ett sexualbrott,

har man i förekommande fall tagit i beaktande personens bakgrund då denne tilläts inresa i Finland och beviljat denne finländsk personbeteckning, och ifall man inte tagit detta i beaktande så varför,

har man i detta samband beaktat de åren 2018–2019 i Helsingfors och Uleåborg för sexualbrott dömda eller åtalade utländska personernas tidigare våldsutövning utomlands – oavsett om det lett till fällande dom eller inte – när man beslutat om att tillåta dem inresa i Finland och vilken status de har getts här?

Om svaret kräver att personuppgifterna hemlighålls kan personens uppgifter ges anonymt.

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Ministeriet saknar behörighet att behandla eller avgöra enskilda fall gällande en utlännings inresa eller uppehålle och heller inte ta ställning till sådana fall offentligt.

Om villkoren för en utlännings inresa föreskrivs i 11 § i utlänningslagen. I bestämmelsen fastställs att av en utlänning krävs bland annat att han eller hon inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet och han eller hon inte har meddelats inreseförbud. Villkoren för inresa bedöms vid gränsen i samband med inresekontrollen. Gränskontroller genomförs in vid så kallad trafik över de inre gränserna, det vill säga rörelse inom Schengenområdet. Således är det möjligt att korsa landsgränsen mellan Finland och Sverige och Finland och Norge utan kontroller. Däremot om man på grund av en inresekontroll i samband med att personen korsar en yttre gräns bedömer att utlänningen inte uppfyller ovan nämnda villkor för inresa på grund av ett brott som begåtts utomlands, kan man inte i ett sådant fall inte neka personen rätt att söka internationellt skydd. En

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 634/2018 rd

asylansökan ska enligt den nationella lagstiftningen, internationella skyldigheter som binder Finland samt EU-lagstiftningen ska tas emot och undersökas.

Det är viktigt att man utreder identiteten och bakgrunden för en utlänning som anländer till Finland och söker uppehållstillstånd i Finland. Det är viktigt att identiteten utreds på ett tillförlitligt sätt bland annat för att kontrollera huruvida myndigheten känner till omständigheter som bör tas i beaktande vid prövningen av uppehållstillstånd då man bedömer utlänningens förutsättningar att förbli i landet. I Finland verifieras en persons identitet i regel utifrån passet. Andra identitetshandlingar kan dock också verifiera identiteten om handlingen innehåller tillräckliga uppgifter som verifierar identiteten, till exempel sökandens medborgarskap, foto och födelseort. Förutsättningen för alla handlingar som verifierar identiteten är att handlingen innehåller tillräckliga säkerhetsdetaljer som säkrar att handlingen är äkta.

När det gäller asylsökanden som anländer till Finland kan det förekomma situationer där en person inte kan förete några identitetsbevis för att fastställa personens identitet, eftersom personen kan ha lämnat sitt hemland under en konflikt så att det inte varit möjligt att ta med sig alla dokument eller det har varit omöjligt att skaffa dem. Däremot kan den sökande fly förföljelse av sin hemstat, varvid det är omöjligt att sända personen tillbaka till myndigheterna i dennes hemland för att skaffa dokumenten. Det är även möjligt att dokumenten går förlorade under en lång resa innan personen anländer till Finland.

Ifall den asylsökandes identitet inte kan utredas på basis av fingeravtryck från ett annat EU-land vid avsaknad av identitetsbevis, måste Migrationsverket utreda personens identitet och bakgrund genom en muntlig intervju med den sökande. Migrationsverket kan använda som hjälp vid utredning av en persons bakgrund till exempel landsinformation och språkanalys för att verifiera sanningshalten i vad den sökande har sagt uppgett om sin hemort. Dessutom kan man med den sökandes samtycke göra en rättsmedicinsk ålderbestämning för att kontrollera den sökandes ålder.

Migrationsverket får inte automatiskt vetskap om eventuella brott en utlänning som söker uppehållstillstånd i Finland har begått i andra länder och skickar inte förfrågningar om sökandena till andra länder när tillståndprocessen anhängiggjorts. Tecken på brottslig verksamhet utanför Finland kan dyka upp på andra sätt under processen, till exempel genom en för alla asylsökanden automatisk registersökning i Schengen-databasen som omfattar bland annat inreseförbud för medborgare från tredje länder. Det är även möjligt att det i samband med intervjun med asylsökanden framkommer sådana omständigheter som tyder på brottslig verksamhet som det finns anledning att utreda ytterligare.

Hur ett eventuellt brott som en utlänning som anländer till Finland tidigare begått påverkar dennes möjlighet att bli kvar i landet kontrolleras i det skede då han eller hon lämnar in till finska myndigheter en begäran att få stanna här, med andra ord ansöker om uppehållstillstånd på grundval av utlänningslagen. En ansökan om uppehållstillstånd ska alltid undersökas och hur ett eventuellt brott utomlands påverkar uppehållstillståndprocessen påverkas bland annat av på vilken grund uppehållstillstånd söks.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 634/2018 rd

Med tanke på asylsystemets integritet och helheten är det viktigt att personer inte kan undgå straffansvar genom att söka asyl utomlands. Syftet med de så kallade uteslutningsklausuler i utlänningslagen är att skydda asylsystemet. Skydd beviljas inte sådana personer som inte förtjänar det. Detta innebär att en person som söker asyl i Finland i sig är på basis av den normala asylundersökningen i behov av internationellt skydd, men personen beviljas inte asyl eller status som alternativt skyddsbehövande, eftersom han eller hon har gjort sig skyldig till brott. Uteslutning på grund av brott i fråga om asyl omfattas av 87 § 2 mom. i utlänningslagen och i fråga om status som alternativt skyddsbehövande av 88 § 2 mom. i utlänningslagen. Enligt 108 § i utlänningslagen kan flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande återkallas, om det senare framgår att uteslutningsbestämmelserna borde ha tillämpats från första början. Den folk-rättsliga grunden för uteslutningen finns i FN:s flyktingkonvention samt EU:s skyddsgrundsdirektiv.

Även då man tillämpar uteslutningsklausulerna ska det absoluta tillbakasändningsförbudet iakt-tas. Om en person på grundval av uteslutning inte beviljas asyl eller uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd, beviljas personen tillfälligt uppehållstillstånd enligt 89 § i utlänningslagen för högst ett år i sänder, om utlänningen inte kan avlägsnas ur landet därför att han eller hon ho-tas av dödsstraff, tortyr, förföljelse eller annan behandling som kränker människovärdet.

Det är möjligt att brottsbakgrunden för en utlänning som söker uppehållstillstånd tas i beaktande vid uppehållstillståndsprövningen på basis av 36 § i utlänningslagen, där det föreskrivs om de allmänna förutsättningarna för beviljande av uppehållstillstånd. Enligt bestämmelsen behöver inte uppehållstillstånd beviljas om utlänningen anses exempelvis äventyra den allmänna ord-ningen och säkerheten.

Regeringen förhåller sig vanligtvis mycket allvarligt till förebyggande och bekämpning av sex-ualbrott och brottslighet bland invandrare. Inrikesministeriet inledde den 12 december 2018 en beredning av extra åtgärder för förebyggande och bekämpning av denna typ av brottslighet. Re-geringen diskuterade utgångspunkterna för åtgärder den 15 januari 2019, varpå åtgärderna har behandlats under min ledning i ministerarbetsgruppen för den inre säkerheten och rättsvården samt ministerarbetsgruppen för migration. De åtgärder som regeringen utarbetat publicerades den 20 februari 2019. I handlingsprogrammet betonas åtgärder som säkerställer att Finland är säkert, men öppet, internationellt och attraktivt för arbetskraft. Regeringen vill se till att myn-digheterna har tillräckliga befogenheter och resurser att förebygga och ingripa i alla sexualbrott. Helheten omfattar nio åtgärdsgrupper som gäller förebyggande av brottslighet bland invandrare och fem åtgärdsgrupper som gäller förebyggande av sexualbrott.

Helsingfors 6 mars 2019

Inrikesminister Kai Mykkänen